

Okresní soud Brno-venkov

Polní 994/41

608 04 Brno

DS: w7wabin

Sp. zn.: 2 T 43/2012

- Obžalovaní:**
1. **Martin F.**, nar. XXX
XXX
 2. **Jan P.**, nar. XXX
XXX
 3. **Lada D.**, nar. XXX
XXX

Obhájce: Mgr. Robert Cholenský, Ph.D., advokát
Bolzanova 461/5
618 00 Brno
DS: 764rs4p

et alii

Odůvodnění odvolání

obžalovaných proti rozsudku Okresního soudu Brno-venkov ze dne 18. března 2015, č. j. 2 T 43/2012-10146, podaného podle ustanovení § 245 *et seq.* trestního řádu (dále jen „*TrŘ*“)

Elektronicky

Bez příloh

I. Rekapitulace

[1] Rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 18. března 2015, č. j. 2 T 43/2012-10146 (dále jen „*napadený rozsudek*“), byli obžalovaní Martin F. a Lada D. uznáni vinnými zločinem založení, podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku (dále jen „*TrZ/2009*“), přečinem hanobení národa, ethnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 355 odst. 1 písm. a), b) TrZ/2009, přečinem podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ/2009 a přečinem podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 405 TrZ/2009. Dále bylo v případě obžalovaného F. vysloveno zabránění v napadeném rozsudku vyjmenovaných věcí. Obžalovaný Jan P. byl naproti tomu obžaloby v celém rozsahu podle ustanovení § 226 písm. b) TrŘ zproštěn, neboť žalované skutky nejsou trestným činem.

[2] Protože napadený rozsudek spočívá na nesprávně a nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a na vadném právním posouzení věci, obžalovaní F. a D. proti němu podali přímo při hlavním líčení a obžalovaný P. následným písemným podáním ze dne 23. června 2015 odvolání, které nyní prostřednictvím svého obhájce takto odůvodňují.

II. Odvolací body

II.A Použití nesprávné úpravy

[3] Podle ustanovení § 2 odst. 1 TrZ se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

[4] Soud I. stupně na str. 191 napadeného rozsudku sice připouští, že novější úprava stanoví vyšší trestní sazby než v době spáchání skutků účinný trestní zákon č. 140/1961 Sb., avšak chybně dovozuje, že vzhledem k tomu, že nově lze u ukládaných podmíněně odložených trestů upustit od stanovení dohledu, je tato úprava pro obžalované příznivější.

[5] Tak tomu však není, trestního zákoníku mělo být užito toliko při rozhodování o ukládaném trestu, na skutky samotné měla být uplatněna mírnější úprava trestního zákona.

[6] To je však z vad rozsudku zřejmě ta nejmarginalnější.

II.B Vady dokazování

II.B.1 Hudba presentovaná na koncertech

[7] K napadenému rozsudku je potřebné předeslat, že celé řízení, jež jeho vydání předcházelo, se vyznačovalo zřetelnými znaky, že orgány činné v trestním řízení podléhají politickému tlaku danému probíhající „protiextremistickou kampaní“ a místo dodržování těch povinností, které jsou jim uloženy ustanovením § 2 odst. 5 a 6 TrŘ, usilují toliko o splnění politického zadání a uspokojení společenské poptávky reagující na fenomen, pro nějž moderní sociologie užívá termínu „morální panika“. Tento fakt se projevil v masivním omezování práva na obhajobu a zastrašování obhájce, což gradovalo v události, které obžalovaní popsali ve své námitce podjatost ze dne 4. listopadu 2014.

[8] Patrně nejmarkantnější byl jednostranný, účelový přístup soudu k hodnocení důkazů viditelný v tom, jak soud přistoupil k posouzení hudby presentované na koncertech, z jejichž spoluorganizace je viněn obžalovaný F. Ačkoli z nahrávek předložených obžalobou nebylo vůbec možno seznat, jaký je obsah těchto písní, soud vyšel z toho, co uvádí obžaloba, a to i v případech, kdy byla účelovost a nepřesnost těchto tvrzení naprosto zřejmá a kdy by v případě, že by soud provedl obhajobou navržený – a soudem I. stupně zamítnutý – důkaz výslechem nebo vyjádřením tlumočnicka, vyšlo najevo, že – příkladmo – domnělé výkřiky „Heil Hitler!“ zněly ve skutečnosti „Hyper! Hyper!“

[9] Takových a podobných případů je arci celá řada a postrádá smyslu, aby je obhajoba předkládala odvolacímu soudu *in extenso*; postačíž uvést, že provedeným dokazováním nebyl obsah domněle závadových písňových textů prokázán, ale soud I. stupně založil svá skutková zjištění nikoli na tom, co na koncertech skutečně zaznělo, ale jaké texty jednotlivé kapely uváděly na svých zvukových nosičích, bez ohledu na to, že na koncertech byly prokazatelně zpívány texty jiné, často i značně odlišné a upravené.

[10] Trestným činem podle § 403 TrZ/2009 je pak podle soudu první stolice nikoli to, že by na koncertech zněly nevhodné písňové texty, ale že na nich vystoupily kapely, které měly nevhodné texty na svých nosičích. A ačkoli trestní řízení dosáhlo vskutku enormní dimenze jak z hlediska časového (více než šest let trvání), tak co do rozsahu spisové dokumentace (přes 10 tisíc stran hlavního procesního spisu), nebylo tak vůbec prokázáno jednání, ve kterém měla spočívat podpora a propagace nedovolených hnutí, naopak všichni svědci shodně vypověděli, že zpívané texty byly pro ně nesrozumitelné.

[11] K tomu se sluší dodat, že obžalovaný F. navrhl celou řadu důkazů, jimiž byl schopen prokázat, že si nejen nebyl závadné – ve smyslu trestněprávní relevance a důsledků – povahy

presentované hudby vědom, ale činil aktivní kroky k tomu, aby jednal v souladu se zákonem. Otázku, jak má postupovat, aby neporušil zákon, opakovaně konzultoval s advokátkou JUDr. Klárou S. i se dvěma (bývalými) soudními znalci v příslušném oboru, a poté, co mu tito shodně odmítli poskytnout jakékoli dobrozdání, opatřil si serii posudků z Německa, u vědomí, že tamní míra názorové represe je obecně vyšší než v České republice a je-li určitý text nebo artefakt posouzen jako nezávadný v Německu a může být bez omezení prezentován, resp. prodáván, dá se přiměřeně předpokládat, že takovou povahu bude mít i v České republice.

[12] Soudem ovšem tyto důkazy provedeny nebyly, ostatně jako prakticky všechny další důkazy navržené obhajobou, přestože důkazy navržené státním zástupcem byly prováděny bez jakéhokoli omezení a v rozsahu až absurdně podrobném.

II.B.2 Znalecké posudky

[13] Zvláštní zmínku zasluhují znalecké a ústavní posudky, jimiž prvoinstanční soud provedl, přes validní námitky obhajoby, dokazování. To, že soud takto postupoval, přestože si byl dobře vědom, že jeden znalec byl sám pravomocně odsouzen pro trestný čin se sexuální podtextem (a pro tento důvod již znalcem není) a znalec druhý se jednání zakládající vážné podezření ze spáchání trestného činu dopustil přímo při zpracování posudku, ilustruje bizarnost celého řízení i bezvýchoďnou situaci, v níž se soud I. stupně ve snaze vyhovět politickému zadání vládní „protiextremistické kampaně“ ocitl.

[14] O trestné činnosti bývalého znalce JUDr. PhDr. Ivo Svobody, Ph.D., shromáždila obhajoba podklady, které soudu předložila v rámci své námitky podjatosti a jsou tedy odvolacímu soudu bezprostředně dostupné v procesním spisu. Aby jako znalec v oboru společenských věd vystupovala osoba, která se sama dopouští vůči svým blízkým trestného jednání formou zveřejňování jejich fotografií zachycujících tyto osoby v intimních situacích, je přirozeně v demokratickém právním státě nemyslitelné, a obžalovaní mají za nepochopitelné, jak mohl soud I. stupně působení takto evidentně nevhodného znalce v řízení připustit.¹

¹ Budiž poznamenáno, že JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D., se během svého nedlouhého znaleckého působení stal v justičním prostředí legendou; pro orgány činné v trestním řízení zpracovával domněle fundované a unikátní vědeckou metodu využívající posudky a vystupoval jako přední odborník v oboru sociologie a politologie, přestože, jak se ukázalo, v žádném z těchto oborů nedosáhl vysokoškolského vzdělání: to získal v oboru sportovní pedagogiky a práva (což, nutno dodat, se stalo na plzeňské universitě a v době vrcholících skandálů kolem tzv. rychlostudentů; údaje o okolnostech jeho tehdejšího studia, tedy zejména o datu jeho začátku a ukončení, *Západočeská universita v Plzni* dodnes před veřejností úzkostlivě tají).

[15] Druhý, rovněž bývalý znalec, Mgr. et Mgr. Michal Mazel, jenž je autorem stěžejního ústavního posudku *Ústavu kriminalistiky a forensních disciplín Vysoké školy Karlovy Vary, obecně prospěšné společnosti*, se dopustil jednání, které mohlo být podvodem, přímo při zpracování tohoto posudku, neboť, jak obhajoba zjistila a prokázala, Policii České republiky za něj prostřednictvím znaleckého ústavu vyúčtoval – celkově enormně vysokou – částku odpovídající cca 14 hodinám práce denně po dobu sedmi týdnů, po které na posudku pracoval (případně více než 10 hodin denně, pokud bychom připustili, že znalec na posudku pracoval bez přerušování i během volných dní), a to současně s výkonem advokátní praxe.

[16] Pro soud mělo být takové zjištění důvodem iniciovat prověření tohoto podezření, včetně otázky, jak je možné, že takto *prima facie* předraženou fakturu Policie České republiky bez námitek proplatila, nikoli, aby toto jednání znalce obhajoval a toleroval. Posudek, který byl na základě této mimořádné „motivace“ znalce ze strany policie vyhotoven, je pak přirozeně bezcenný a procesně nepoužitelný – a není arci divu, že vyznívá přesně v intencích obžaloby.

[17] Všechny uvedené znalecké posudky jsou navíc stíženy tou vadou, že nečiní žádné závěry ve vztahu k jednotlivým obžalovaným, ale pouze obecné neadresné závěry bez vztahu ke konkrétním jednáním či konkrétním věcem.

[18] Obecnost a neurčitost (neadresnost) předmětných znaleckých posudků v této věci je dále provázána tím, že znalcům nebylo sděleno, kde a v jakém kontextu byly jednotlivé předměty, které měli hodnotit, nalezeny. Znalci tak netušili, zda se jedná o předměty pro osobní potřebu, které nebyly veřejně vystaveny, ale byly uloženy v soukromí. Pokud by znalci byli informováni o tom, kde byly tyto předměty nalezeny a komu patří, pak by to nepochybně mělo vliv na jejich závěry – přirozeně za předpokladu, že tyto závěry vůbec byly odrazem předmětu zkoumání a nikoli pouze toho, co si v posudcích přály obdržet zadávající orgány činné v trestním řízení.

[19] U jednotlivých předmětů uvedených v obžalobě nebylo nikdy v rámci tohoto řízení prokázáno, že by nesloužily pouze osobní potřebě a nebyly určeny třetím osobám. Jedná se zejména o ty předměty, které jsou v obžalobě uvedeny v počtu jednoho kusu, ale i o další. Tyto předměty nebyly zkoumány, jinak by bylo zjištěno, že jsou to předměty použité, které nemohly sloužit k běžnému maloobchodnímu prodeji, ale pouze osobní potřebě.

II.C Právní posouzení věci

II.C.1 Obecně

[20] Soud I. stupně vůbec nezohlednil to, čím obhajoba argumentovala, tedy především objektivní nemožnost obžalovaných zjistit, že dané jednání by mohlo být posouzeno jako trestný čin. Zejména obžalovaný F. vyvíjel v tomto směru značnou aktivitu a činil vše, co bylo v jeho silách, aby soulad svého jednání s právem zajistil, a byl oprávněně přesvědčen, že v souladu s právem jedná.

[21] Kuriositou v tomto směru je, že jednotlivé koncerty aktivně monitorovala Policie České republiky a její mluvčí následně opakovaně vystupovali s mediálními prohlášeními, že na koncertech nebyla zjištěna žádná trestná činnost.² Jestliže byli obžalovaní za organizaci těchto koncertů obviněni, a to, jak bylo vysvětleno shora, na základě vládní kampaně proti tzv. pravicovému extremismu a politické zakázky, nelze takový stav označit než za antithesi právního státu, za nepřijatelnou praxi, kdy o tom, zda je určité jednání trestným činem, rozhoduje nikoli zákon, nýbrž státní orgány na základě zcela svévolných a účelových kritérií.

II.C.2 Hnutí *Národní odpor*

[22] Obžalovaní nejsou představiteli žádného neonacistického ani jiného hnutí. Nejsou představiteli *Národního odporu*.

[23] V hlavním líčení nebylo prokázáno, že by obžalovaní podporovali, propagovali či jinak veřejně vyjadřovali svůj vztah k hnutí *Národní odpor*, když ho ve svém jednání nikde neuvádějí. Na žádném koncertě např. nevisel transparent s nápisem „*Národní odpor*“, nebyl uveden na pozvánkách. V žádném odposlechu obžalovaní nehovoří o „národním odporu“, a to byl např. M. F. odposloucháván více než rok. Hnutí *Národní odpor* nebylo nikdy uvedeno ani na internetových stránkách obchodu <http://www.hatecore-shop.cz>.

[24] Navíc existence jakéhokoli hnutí (tím méně hnutí *Národní odpor*) nebyla vůbec v hlavním líčení prokázána. Existence konkrétního hnutí s konkrétními vlastnostmi a v konkrétním čase není notorií a je třeba ji prokazovat se všemi jeho znaky. Nepostačí odkázat na řadu let starou judikaturu, která se nezabývá existencí konkrétního hnutí v čase relevantním pro tuto trestní věc.

² Nepřekvapuje, že ani důkaz výslechem těchto policistů – policejních mluvčích – soud I. stupně neprovedl, ostatně stejně jako všechny další důkazy, kterými by obhajoba mohla vyvrátit tvrzení obsažená v obžalobě.

[25] Rovněž (bývalý) soudní znalec PhDr. Zdeněk Zbořil uvedl, že už před lety měl pochybnosti o existenci hnutí *Národní odpor* jako o nějakém homogenním neonacistickém hnutí. Znalec dále uvedl, že toto hnutí bylo roztržštěné na různé proudy, které nebyly neonacistické. Nebylo tedy možno hovořit v předmětné době o tom, že by ono hnutí jako celek bylo neonacistické.

[26] Videozáznamy jednotlivých koncertů jsou natolik nesrozumitelné, že nelze tvrdit, že by jimi bylo možné prokázat tvrzení uvedená v obžalobě ohledně toho, co na koncertech skutečně zaznělo. Policie zde nevychází z toho, co skutečně zaznělo, ale vypomáhá si něčím, co mělo být někde na nějakém hudebním nosiči. Na koncertech však ve většině případů zaznělo něco zcela jiného, než tvrdí napadený rozsudek. V podrobnostech obžalování odkazují na vyjádření tlumočnicků, která předložili soudu I. stupně, avšak ten jimi důkaz neprovedl a namísto toho vzal za podklad svých skutkových zjištění policejní úřední záznamy, jako by Policie České republiky byla kvalifikována mj. k činnosti vyhrazené soudním tlumočnickům.

II.C.3 Subjektivní stránka – absence úmyslu

[27] Provedené důkazy spolu s důkazy, které navrhla obhajoba, avšak soud první stolice je odmítl provést, prokazují nade vší pochybnost, že obžalovaní neměli v úmyslu spáchat žádný z trestných činů, pro něž byli odsouzeni. Vzhledem k tomu, že úmysl je pro spáchání těchto vyžadován, nedošlo ke spáchání v obžalobě uvedených trestných činů.

- [28] Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel
- a) chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo
 - b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

[29] Jak bylo v hlavním líčení prokázáno zejména výpověďmi obžalovaných, svědků, odposlechy telefonních hovorů a dalšími důkazy, nikdo z obžalovaných nechtěl porušit ani ohrozit žádný zákonem chráněný zájem. Obžalovaní nevěděli, a ani nemohli vědět, že by svým jednáním mohli nějaký takový zájem ohrozit. Nebyli s takovým následkem svého jednání ani srozuměni.

[30] V právním státě má každý právo vědět nebo předem zjistit s odbornou pomocí, co je trestné. Tak tomu v tomto případě není, ačkoli se obžalovaní (Martin F.) snažili zajistit si k tomu veškerou představitelnou odbornou pomoc.

[31] Obžalovaný F. se opakovaně pokoušel pro své podnikatelské aktivity získat konsultaci soudních znalců JUDr. PhDr. Miroslava Mareše, Ph.D., a PhDr. Zdeňka Zbořila. Oba však odmítli znalecky posuzovat předměty, které chtěl v rámci své podnikatelské činnosti prodávat či užívat, a sdělili mu, že předem nejsou schopni říci, zda jejich prodejem či užitím poruší či neporuší zákon. PhDr. Zbořil se vyjádřil M. F. pouze ke knize o I. S. Donaldsonovi, a to pochvalně s tím, že jde o kvalitně zpracovaný biografický text o historické osobnosti. Dále se vyjádřil Z. Zbořil na žádost M. F. k písňovým textům na albu *The Real Deal* skupiny *Brutal Attack*, a to opět jako k nezávadnému.

[32] Vedle toho konsultoval M. F. legalitu své podnikatelské činnosti se dvěma advokáty, JUDr. Klárou S. a JUDr. Koljou K., kteří mu potvrdili, že v jeho činnosti nespatřují nic protiprávního. Tuto skutečnost potvrdila JUDr. S. i při výslechu před soudem I. stupně.

[33] Obžalovaní neměli v souvislosti s koncerty uvedenými v obžalobě v úmyslu páchat jakoukoli trestnou činnost. Absence úmyslu byla dostatečně prokázána jednáním samotného Martina F., který opakovaně s uvedenými advokáty pořádání předmětných koncertů probíral. Řady z koncertů se osobně účastnila i JUDr. S., která dohlížela na to, aby takové akce probíhaly v souladu se zákonem. JUDr. S. i M. F. opakovaně zvali policii do prostor, kde se odehrávaly koncerty, aby se mohla přesvědčit, že je vše v souladu se zákonem. Tímto způsobem zřejmě nejedná člověk, který by chtěl spáchat trestný čin. Policie nikdy M. F. ani JUDr. S. nesdělila, že by při některém z koncertů byl porušen zákon či spáchán některý z žalovaných trestných činů. Policie navíc opakovaně ujišťovala obžalované i širokou veřejnost prostřednictvím svých sdělení, že koncerty, které jsou předmětem obžaloby, proběhly v souladu se zákonem, nezazněly na nich závadné texty a policie proti nim nezasáhla. Jak potvrdilo provedené dokazování zejména zprávami z denního tisku, tato sdělení policie činila prostřednictvím svých tiskových mluvčích. Stejná sdělení obsahují i zprávy policie monitorující jednotlivé koncerty o tom, že v jejich průběhu nedošlo ke spáchání žádného trestného činu. Pokud by policie sdělila tímto způsobem, že některým z koncertů byl porušen zákon či dokonce, že má podezření na spáchání trestného činu, žádný z obžalovaných by se další podobné akce neúčastnil a nijak se na ní nepodílel. Jaké bylo tedy překvapení obžalovaných, když jim více než rok po ujištění, že je vše v pořádku, policie sdělila obvinění.

[34] Policejní mluvčí se vyjadřovali k průběhu jednotlivých koncertů tak, že při nich nezaznělo nic, co by mělo být považováno za trestný čin, proto policie nezasahovala.

[35] Obhajoba předložila soudu důkazy o tom, že policie je schopna na místě koncertu vyhodnotit, zda je v jeho průběhu užitými texty symboly apod. páchán trestný čin. Přibližně ve stejném období, jako předmětné koncerty, monitorovala policie jiné koncerty, které na

místě samém vyhodnotila a zasáhla proti nim, protože zde mělo pomoci textů docházet k podpoře a propagaci hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka.

[36] Policie sama se snažila, aby se předmětné koncerty konaly, jak o tom při hlavním líčení dne 19. března 2013 vypověděl svědek Ř., který byl majitelem sálu, kde se měl konat předmětný koncert (Plzeň JAS), a svědkyně R. Když policie zjistila, že by majitel chtěl koncert zrušit, požádala ho, aby vyšel pořadatelům vstříc a koncert se uskutečnil. Policie si však vymínila, aby jí svědek Ř. umožnil předem vstup do kulturního domu JAS, aby se tam mohla ukrýt a koncert monitorovat. K tomu nakonec i došlo.

[37] Dále vyslechnutý svědek policista Kraus výslovně vypověděl, že ačkoli se opakovaně bavil s obžalovaným P. o předmětných koncertech (č. 1, 2), nikdy mu nesdělil, že by při nich byl porušen zákon. Navíc z odposlechů je zřejmé, že tam tento policista ujišťuje J. P., že „*pokud to bude jako minule, tak to bude v pořádku.*“ Tuto skutečnost sdělil J. P. M. F., který neměl důvod o ujištění policie pochybovat a spoléhal se na něj.

[38] Je zřejmé, že obžalovaný F. v souvislosti s těmi koncerty, které pořádal, činil další opatření, aby nedošlo k porušení zákona. Dával poučení o chování účastníkům koncertů i interpretům (osobně i na pozvánkách). Pokud si všiml něčeho, co považoval za problémové, vyzval narušitele k tomu, aby svého jednání zanechali. Pokud ho neuposlechli, neváhal ukončit takový koncert. Tak tomu bylo např. v Trutnově 12. dubna 2008, kdy obžalovaný F. sám ukončil koncert kvůli tomu, někteří opilí účastníci koncertu hajlovali, ačkoli je vyzval, aby toho okamžitě zanechali.

[39] Obžalovaní neměli možnost jakkoli předem poznat, jak bude jejich jednání posuzováno. Neexistuje žádná předchozí judikatura, která by se zabývala stejnými jednáními, předměty, nápisy či písněmi, z níž by bylo možné zjistit, zda je určité jednání protiprávní či nikoli. Judikatura zde přichází až *ex post*.

[40] Neexistuje žádný úřední seznam předmětů, textů, písní, hudebních skupin, symbolů, organizací či hnutí apod., z něhož by bylo možné předem zjistit, které předměty, texty, písně, hudební skupiny, symboly, organizace či hnutí nelze legálně užívat, podporovat či propagovat. V sousedním Německu takový oficiální seznam existuje a obžalovaní ho též navrhli k důkazu, avšak soud tento důkaz odmítl provést.

[41] Také znalecké posudky v této věci přicházejí až *ex post* a jejich závěry nelze předem předvídat. Ani obžalovaní tedy nemohou předem předvídat, jak bude znalcem *ex post* posouzeno jejich jednání. Navíc znalecké posudky ani z jiných trestních věcí nejsou nikde

publikovány, aby se s nimi veřejnost a tedy i obžalovaní mohli předem seznámit a vyhnout se opakování jednání, které již některý soudní znalec v konkrétní trestní věci posuzoval.

II.C.4 Přičitatelnost

[42] Obžalovaným nelze přičítat jednání třetích osob, které jim přičítat napadený rozsudek. Pokud napadený rozsudek uvádí, že na některém koncertě se měl ozvat „výkřik“ z publika, nebo nějaká třetí osoba nějak gestikulovala, nelze za to vinit obžalované. Tak daleko odpovědnost obžalovaných nesahá.

[43] Nebylo zjištěno, jaká osoba se měla takových jednání dopustit a často nebylo zjištěno ani to, zda se ho dopustila v prostoru, kde se konal koncert, nebo jen policejní technika mimo koncert zachytila zcela nesouvisející projevy. Tomuto závěru nasvědčuje to, že se na záznamech ze sledování osob v souvislosti s koncerty objevuje řada zvukových stop, které pochází např. od samotných policistů či osob, které se pohybovaly v dosahu jejich záznamové techniky, ačkoli s předmětným koncertem neměly nic společného.

[44] Dále bylo v hlavním líčení prokázáno, že řada údajných závadových „výkřiků“ zejména v cizích jazycích, které byly uvedeny v obžalobě, vůbec ve skutečnosti nezazněla. K tomu obhajoba předložila důkazy zpracované soudními tlumočníky, okresní soud je však odmítl provést.

[45] Policie přitom prováděla monitoring koncertů a přepis záznamů těchto sledování prostřednictvím osob, které nejsou soudními tlumočníky z příslušných cizích jazyků. Bylo prokázáno, že na jejich tvrzení se nelze spolehnout, soud I. stupně přesto tato tvrzení bezvýjimečně převzal jako podklad svých skutkových zjištění.

II.C.5 Jednání v právním omylu

[46] Jak bylo popsáno výše, obžalovaný F. se opakovaně snažil získat ke zboží, které chtěl nabízet ve svém obchodě i k další své činnosti, vyjádření českých znalců, aby zajistil, že prodejem tohoto zboží neporušuje zákony České republiky. Tuto jeho snahu potvrdili při výslechu bývalí soudní znalci M. Mareš a Z. Zbořil. Martin F. neměl v úmyslu jakkoli porušovat zákon a v žádném případě tedy neměl v úmyslu páchat jakýkoli trestný čin v souvislosti se svou činností a činil všechny kroky k tomu, aby vyloučil jakékoli porušení trestního zákona.

[47] Vzhledem k tomu, že byl oslovenými odborníky odmítnut, obrátil se na odborníky v sousedním Německu, aby zajistil, že zejména prodávané hudební nosiče jsou v souladu se zákonem a jejich prodejem nedojde k jeho porušení.

[48] Z těchto důvodů se Martin F. obrátil na Yvese R. (kterého navrhl vyslechnout jako svědka), jenž mu zprostředkoval odborné právní posudky, které si sám objednal k jednotlivým písním či hudebním albům, která od něj obžalovaný F. nakupoval.

[49] Těchto posudků si Martin F. zejména v letech 2006–2009 vyžádal celou řadu (několik desítek). Vzhledem k tomu, že zajistit jejich ověřený překlad z němčiny do češtiny je značně finančně nákladné, předložil obžalovaný soudu I. stupně tři ověřené překlady odborných posudků. Ostatní chtěl předložit soudu v originále, tj. v německém jazyce, aby soud zajistil jejich překlad do češtiny, avšak soud provedení důkazu těmito odbornými posudky i jejich překlady zamítl.

[50] Z těchto posudků jasně plyne, že posuzované hudební skupiny ani jejich písně nejsou v Německu ničím zakázaným, neporušují zákony a nejde o žádné neonacistické kapely, jak chybně uvádí napadený rozsudek. Hudební CD těchto a dalších kapel jsou běžně v prodeji nejen v Německu. Stejně tak tyto hudební skupiny běžně koncertují v řadě evropských zemí.

[51] Stejně jako obžalovaný F. spoléhala na výše uvedená opatření též obžalovaná D.

[52] Vedle výše uvedeného se obžalovaný F. snažil i prostřednictvím své přítelkyně Kristýny B. od ministerstva spravedlnosti zjistit jména znalců, které by mohl za účelem posouzení činnosti a svého sortimentu a další činnosti oslovit, ale dozvěděl se, že žádný soudní znalec není v předmětném období k dispozici (viz odposlech ze dne 5. března 2009, soubor VIN_11_PG_090305_105255_03_24PG.wav). Svědkyně B. vypověděla shodně při svém výslechu před soudem, že jí bylo Ministerstvem spravedlnosti sděleno, že žádný vhodný soudní znalec není k dispozici a že ministerstvo teprve jedná o řešení této situace.

[53] Obžalovaný F. tedy učinil řadu opatření, aby se ujistil, že jeho činnost nikterak neporušuje trestní zákon. Nelze tedy připustit, že by svým jednáním mohl spáchat úmyslný trestný čin.

[54] Jednání obžalovaného F. tak lze jednoznačně považovat za jednání v právním omylu ve smyslu ustanovení § 19 TrZ/2009:

- (1) Kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat.

- (2) Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.

[55] Jak z výše uvedeného i provedeného dokazování plyne, Martin F. ani ostatní obžalovaní nevěděli, že by jejich jednání mohlo být protiprávní a tohoto omylu se nemohli vyvarovat, neboť ani veškeré jimi podniknuté kroky neodhalily, že by si počínali protiprávně.

II.C.6 Absence prvku veřejnosti

[56] Pokud jde o koncerty uvedené v obžalobě (bez ohledu na to, že se podařilo prokázat, že řadu z nich nepořádal ani M. F. ani J. P.), nebylo prokázáno, že by toto jednání jakkoli působilo na veřejnost. Tedy žádná veřejnost nebyla přítomna jednání popsanému v obžalobě u jednotlivých koncertů. Nebylo prokázáno, že by těmto koncertům byly přítomny jiné osoby než „osoby stejného zaměření“, jak o nich hovoří rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 21. ledna 2012, sp. zn. 3 T 195/2011, ani osoby, které by bylo možno *de facto* považovat za spolupachatele (např. skandující publikum, viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. srpna 2011, sp. zn. 7 Tdo 634/2011, ECLI:CZ:NS:2011:7.TDO.634.2011.1³).

[57] Soudem I. stupně vyslechnutí svědci navíc uvedli, že zpívaným textům na koncertech nebylo rozumět a neslyšeli je.

[58] Citovaný rozsudek Městského soudu v Brně výslovně uvádí, že trestný čin projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 trestního zákona:

„...nemůže být spáchán veřejně, pokud se jedná o propagaci před osobami stejného zaměření. Je zřejmé, že všichni, kdo byli přítomni na oslavě svátku práce, byli oděni v těchto tričkách, věděli o sounáležitosti k myšlenkám jejich hnutí. V daném případě nutno poukázat na skutečnost, že policie, byť se jednalo o pochod, demonstraci, se nezeptala nikoho z kolemjdoucích občanů, aby se vyjádřil k tomu, co si o tomto jednání myslí či zda ho toto jednání nějakým jednáním nepohoršuje.“

³http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/CC1F7626E00EF9E8C1257A4E0064ED03?openDocument&Highlight=0,

[59] Tento závěr je zajisté použitelný i v případě předmětných koncertů. Výše citované usnesení Nejvyššího soudu uvádí:

„V případě obviněného JUDr. J. Š. bylo ale rozhodnutí odvolacího soudu založeno na právním názoru, že obviněný se jednání nedopustil veřejně, a nenaplnil tak tento formální znak skutkové podstaty trestného činu podle § 261 tr. zákona, když přítomné osoby »společně s ním se účastnily provolávání druhé části nacistického pozdravu Sieg Heil«. Odvolací soud tak vycházel ze situace, že všechny přítomné osoby se dopustily stejného jednání společně s obviněným, což má oporu i v popisu skutku. Tam je totiž uvedeno, že obviněný opakovaně provolával nacistický pozdrav »v přítomnosti nejméně dalších 15 osob, společně s dalšími dosud blíže neztotožněnými osobami«. To ostatně vyplývá také z videozáznamu a jeho vyhodnocení znalcem (specializace extremismus – č. l. 66 tr. spisu), který uvedl, že »přihlízející skandují pozdrav«, resp. obviněný gestikuluje rukou v rytmu »skandování ostatních osob«. Uvádí-li proto nejvyšší státní zástupce v dovolání, že heslo pouze »část z nich se spoluobviněným provolávala«, takovýto závěr z provedených důkazů nevyplývá a je také v rozporu se skutkovým stavem z něhož vycházel odvolací soud. Proto lze přisvědčit závěru odvolacího soudu, že obviněný nespáchal čin veřejně ve smyslu ustanovení § 261 tr. zákona. Je-li totiž podle § 89 odst. 4 písm. b) tr. zákona trestný čin spáchán veřejně tehdy, jestliže je spáchán před více než dvěma osobami současně přítomnými, přičemž se musí jednat o osoby odlišné od pachatele, nemůže se pachatel dopustit trestného činu veřejně jednáním před osobami, které se tohoto jednání dopouštějí společně s ním, tj. fakticky před spolupachateli. To také obviněný namítá ve svém vyjádření k dovolání.“

II.C.7 Judikatura Evropského soudu pro lidská práva

[60] Při právním posouzení věci se soud první stolice nevypořádal ani s konstantní judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) a nevzal v potaz celou řadu judikátů, které se otázky právní jistoty obecně a v oblasti trestního práva zvláště dotýkají, a je poněkud zvláštní, že ačkoli napadený rozsudek čítá téměř 200 stran, o této obhajobě obžalovaných v něm není ani zmínka: soud I. stupně obhajobu obžalovaných ani nerekapituloval, natož aby se s ní jakkoli vypořádal; proto obžalovaní mají za účelné předestřít některé z těchto judikátů k úvaze stoličce odvolací.

[61] V obecné rovině, bez úzkého vztahu k trestnímu právu, je k thematu zákonného zakotvení opatření omezujících základní práva na místě citovat zejména § 54 nálezu ESLP ze dne 24. listopadu 2005 ve věci *Tourancheau et July v. Francie* (stížnost č. 53886/00):^{4,5}

« *La Cour rappelle que les mots « prévues par la loi » figurant aux articles 8 à 11 de la Convention signifient d'abord que la mesure incriminée doit avoir une base en droit interne, mais ils impliquent aussi la qualité de la loi : ils exigent l'accessibilité de celle-ci aux personnes concernées et une formulation assez précise pour leur permettre de prévoir, à un degré raisonnable dans les circonstances de la cause, les conséquences pouvant résulter d'un acte déterminé (voir, parmi beaucoup d'autres, Maestri c. Italie [GC], no 39748/98, § 30, CEDH 2004-I). En particulier, une norme est « prévisible » lorsqu'elle offre une certaine garantie contre des atteintes arbitraires de la puissance publique (voir notamment Gianolini c. Italie (déc.), 29 août 2002, no 34908/97). »*

[62] V oblasti trestního práva – a tedy ve vztahu k čl. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – má precedenční význam náleze ze dne 8. července 1999 ve věci *Başkaya et Okçuoğlu v. Turecko* (stížnosti č. 23536/94 a 24408/94),⁶ ve kterém ESLP v § 36 judikoval:⁷

“*The Court recalls that, according to its case-law, Article 7 embodies, inter alia, the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty (nullum crimen, nulla poena sine lege) and the principle that the criminal law must not be extensively construed to an accused's detriment, for instance by analogy. From these principles it follows that an offence and the sanctions provided for it must be clearly defined in the law. This requirement is satisfied where the individual can know from the wording of the relevant provision and, if need be, with the assistance of the courts' interpretation of it, what acts and omissions will make him criminally liable.*”

⁴<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-71307>

⁵Soud připomíná, že frasa „stanovený zákonem“ užitá v čl. 8 až 11 Úmluvy především znamená, že příslušné opatření musí mít podklad ve vnitrostátním právu, avšak předpokládá rovněž určité vlastnosti takového zákona: vyžaduje, aby zákon byl dotčeným osobám dostupný a aby byl formulován dostatečně přesně, tak aby tyto osoby mohly s dostatečným stupněm určitosti odpovídajícím okolnostem věci předvídat důsledky, které může mít dané jednání (viz, mezi mnoha jinými, *Maestri v. Itálie* [VS], č. 39748/98, § 30, ESLP 2004-I). Norma je „předvídatelná“ zejména tehdy, pokud poskytuje určitou záruku před svévolnými zásahy veřejné moci (viz zejména *Gianolini v. Itálie* (rozh.), 29. srpna 2002, č. 34908/97).

⁶<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58276>

⁷Soud připomíná, že podle jeho judikatury čl. 7 zahrnuje mj. zásadu, že jen zákon může určit, co je trestným činem, a stanovit za něj trest (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), a zásadu, že trestní právo nesmí být vykládáno extensivně v neprospěch obviněného, např. formou analogie. Z těchto zásad vyplývá, že trestný čin a sankce, které jsou za něj stanoveny, musí být jednoznačně určeny zákonem. Tento požadavek je splněn v případě, že fyzická osoba může z formulace příslušného ustanovení – a v případě potřeby s pomocí jeho výkladu soudem – rozpoznat, jaké jednání nebo opomenutí zakládá její trestní odpovědnost.

Pokud čl. 7 hovoří o „zákonu“, míní tentýž pojem, na který Úmluva odkazuje na jiných místech, kde tento termín užívá, pojem, který zahrnuje zákon stejně jako judikaturu, a stanoví požadavky na jeho vlastnosti, zejména požadavek dostupnosti a předvídatelnosti (viz náleze *Cantoni v. Francie* ze dne 15. listopadu 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V, str. 1627, § 29, a nálezy *S. W. et C. R. v. Spojené království* ze dne 22. listopadu 1995, Řada A, č. 335-B a 335-C, str. 41–42, § 35, resp. str. 68–69, § 33).

When speaking of ‘law’ Article 7 alludes to the very same concept as that to which the Convention refers elsewhere when using that term, a concept which comprises statutory law as well as case-law and implies qualitative requirements, notably those of accessibility and foreseeability (see the Cantoni v. France judgment of 15 November 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-V, p. 1627, § 29, and the S. W. and C. R. v. the United Kingdom judgments of 22 November 1995, Series A nos. 335-B and 335-C, pp. 41–42, § 35, and pp. 68–69, § 33, respectively).”

[63] Dále pak bude vhodné citovat precedenčně významný plenární nálezn ESPL ze dne 26. dubna 1979 ve věci *Sunday Times v. Spojené království I* (stížnost č. 6538/74)⁸ (§ 49):⁹

“In the Court’s opinion, the following are two of the requirements that flow from the expression ‘prescribed by law’. Firstly, the law must be adequately accessible: the citizen must be able to have an indication that is adequate in the circumstances of the legal rules applicable to a given case. Secondly, a norm cannot be regarded as a ‘law’ unless it is formulated with sufficient precision to enable the citizen to regulate his conduct: he must be able—if need be with appropriate advice—to foresee, to a degree that is reasonable in the circumstances, the consequences which a given action may entail.”

[64] Ze všech těchto rozhodnutí plyne, že stávající stav, kdy fyzická osoba nemá jak zjistit, zda bude určité jednání posuzováno jako trestné, není v souladu s Úmluvou a trestní stíhání na základě takto vagně definovaných a vykládaných skutkových podstat není ústavně konformní.

II.C.8 Komparace s právní úpravou v zahraničí

[65] Nepřípustnost svévole v postupu soudu I. stupně je zřejmá i z mezinárodní komparace s ustanovením §§ 85–86a německého trestního zákoníku (dále jen „StGB“).¹⁰ Ačkoli je míra represe tzv. extremistických politických názorů ve Spolkové republice Německo obecně vyšší než v České republice, všechny ve shora zmíněných ustanoveních StGB popsané skutkové podstaty předpokládají, že je propagována konkrétní pravomocně zakázaná politická strana nebo občanské sdružení, popř. někdejší nacionálně socialistická organizace.

[66] V Německu – a obecně v jakémkoli právním státě – je stěží představitelné, že by o trestnosti podpory a propagace zakázaného hnutí rozhodovali *ex post* soudní znalci, aniž

⁸ <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57584>

⁹ Podle názoru Soudu plynou z formulace „stanovený zákonem“ mimo jiné následující dva požadavky. Za prvé musí být zákon dostatečně dostupný: občan musí být schopen nalézt okolnostem přiměřené vodítka, která zákonná ustanovení se v daném případě uplatní. Za druhé, normu nelze považovat za „zákon“, není-li formulována dostatečně přesně tak, aby jí občan mohl přizpůsobit své jednání: ten musí být schopen – v případě potřeby s odpovídající pomocí – s mírou určitosti, která je za daných okolností dostatečná, předvídat následky, jež dané jednání může přivodit.

¹⁰ např. na <http://bundesrecht.juris.de/stgb/index.html>

by příslušné informace byly veřejnosti předem k dispozici (příčemž o tom, že by v této zemi mohla jako soudní znalec vystupovat osoba s morálními předpoklady bývalých znalců JUDr. PhDr. Ivo Svobody, Ph.D., nebo Mgr. et Mgr. Michala Mazla, nemůže pak být vůbec řeči).

II.D Výrok o zabrání věci

[67] Podle ustanovení § 101 odst. 1 písm. c) TrZ/2009 vyslovil soud zabrání celé řady věcí, nalezených u obžalovaného F. Mimo jiné by mu měl být zabrán osobní počítač a dva MP3 přehrávače. Příslušné ustanovení trestního zákoníku však hovoří o tom, že věc může být zabráná v případě, že ohrožuje bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu.

[68] Jakým způsobem ohrožuje společnost nebo může být použit ke spáchání zločinu stolní počítač nebo přehrávač MP3, soud své stoličce v napadeném rozsudku nevysvětlil.

II.E Délka trestního řízení

[69] Stranou nelze ponechat skutečnost, že trestní řízení překročilo délku šesti let, která je obecně považována za maximálně přípustnou dobu trestního stíhání. V jiných případech, jak opět bylo obžalovanými v hlavním líčení doloženo, soudy za takových okolností sahají k zastavení trestního stíhání z důvodu rozporu s mezinárodními závazky České republiky; je ostatně málo logické, aby spektakulární akci, kterou si v r. 2009 objednala vláda tehdejšího premiéra Jana Fischera, projednávaly soudy ještě o šest a půl roku a o několik volebních období později.

[70] Pomalost soudů citelně zasahuje do života obžalovaných už tím, že ti jsou nuceni hradit náklady obhajoby, které s ohledem na enormní počet odročených hlavních líčení dosahují mnoha set tisíc korun, a jako značně absurdní se jeví i uložení podmíněného trestu odnětí svobody více než sedm let po spáchání domnělého zločinu; takový trest je zjevně neúčelný, jestliže se obžalovaní v mezidobí žádné další trestné činnosti nedopustili.

II.F Zprošťující rozsudek u obžalovaného P.

[71] Obžalovaný Jan P. byl sice obžaloby zproštěn, avšak s nepřiléhavým a neakceptovatelným odůvodněním, že dané skutky nejsou trestným činem. To je však případné toliko u menší části žalovaných skutků, nikoli, *inter alia*, v případě obvinění z organizace a dokumentace koncertu v Čechovicích konaného dne 17. ledna 2009. Obžalovaný mohl na tomto koncertu stěžít pořízovat videodokumentaci, jestliže se ho vůbec nezúčastnil; podobně jako v celé řadě dalších případů a na celé řadě dalších míst, napadený rozsudek je pouhým opisem obžaloby, bez jakékoli snahy o rozbor provedených důkazů.

II.G Ústavněprávní a historický rámec věci

[72] Na závěr nelze než připomenout jiný mediálně sledovaný případ, proces se členy undergroundové kapely *The Plastic People of the Universe* v r. 1976, který byl arci i ve své době pokládán za exces a za příklad zneužití justice totalitní mocí.

[73] Napadený rozsudek, tak jak ho soud I. stupně zformuloval, vede k otázce, zda se od té doby poměry v české justici vůbec v něčem změnily, jestliže – nehledě na to, že změny nedoznalo personální obsazení soudů a státních zastupitelství a soudci a státní zástupci uvyklí podřizovat se totalitní z vůli nebyli nahrazeni osobami samostatnými a čestnými – i dnes jsou souzeni lidé zastávající nekonformní a vůči současnému režimu kritické postoje a je jim, podobně jako Brabencovi, Jirousovi a dalším členům oné hudební skupiny, kladeno za vinu organizování koncertů politicky nevhodné hudby a prodej nahrávek s politicky nevhodným obsahem nebo triček s nevhodným potiskem.

[74] Obžalovaní jsou přesvědčeni, že odvolací soud nedopustí, aby tato neblahá analogie dospěla k vyústění v podobě pravomocného odsuzujícího rozsudku.

III. Závěrečný návrh

Ze všech těchto důvodů obžalovaným nezbývá než navrhnout, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a nově rozhodl tak, že obžalované Martina F. a Ladu D. zproští obžaloby podle § 226 písm. b) TrŘ, obžalovaného Jana P. pak u části skutků podle § 226

písm. a) a u části podle písm. b) TrŘ, případně aby napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

V Brně dne 21. srpna 2015

Martin F.

Jan P.

Lada D.